

ANTROPONÍMIA I IMMIGRACIÓ A LA CATALUNYA-NORD MODERNA : L'EXEMPLE DE L'ALT VALLESPÍR

Joan PEYTAVÍ DEIXONA

La lectura senzilla d'un dels primers fogatges bastant complet de la història catalana, el de 1497¹ permet de notar molt clarament que la major dels cognoms esmentats han desaparegut. Dit d'una altra manera, no tenim la impressió de llegir la descripció antroponímica de la població que estarà a Catalunya, i pel que ens interessa a Catalunya-nord, només un segle més tard. I potser només un terç dels patrònims de finals del segle XV ha perdurat fins al segle XVII. Hem volgut interessar-nos a l'estudi dels noms de família d'una part molt important en vitalitat demogràfica durant l'Època moderna, a l'alt Vallespir. Aquesta regió que per la seva agricultura i la seva indústria sempre ha portat gent, l'hem definida amb les viles de Prats de Molló i Arles i els pobles de Montferrer, Cortsaví, Sant Llorenç de Cerdans, Costoja, Serrallonga i la Menera.

El cens del 1497, que només dóna una idea relativa, aproximada del que era en realitat la població catalana en aquell moment, ens deixa fer malgrat tot algunes reflexions patronímiques referent a les dites localitats. Si exceptuem Serrallonga i el seu veïnat -important al XVIII- de la Menera que no consta en el fogatge, no trobem sinó Montferrer que conserva més de la meitat (61 %) dels seus cognoms medievals. Arles, Costoja² i Prats de Molló mantenen fins al XVII entre un 20 % i un 30 % dels patrònims i Sant Llorenç un xic menys del 40 %. Si anem més enllà, cap al segle XVIII, els percentatges encara baixarien més.

Ara bé, la comparació només es pot fer si es té una font segura a l'Època moderna : de general, sencera i nominativa, no en tenim. Per tant, l'hem fabricada³.

¹ IGLÉSIES (J.), *El fogatge de 1497*, Fundació Vives i Casajuana, Rafel dalmou editor, Barcelona, 1992, 2 volums.

² Cal reconèixer que la remarca és una mica forçada per Costoja ja que estan censats 4 focs.

³ PEYTAVÍ DEIXONA (J.), *Repartició geogràfica dels antropònims de la muntanya nord-catalana al segle XVIII. Assaig de reconstituïció i estudi d'un cens a partir dels cònjuges de*

La base del "nostre" fogatge ha estat la reconstitució d'una llista patronímica de Catalunya-nord a partir dels registres parroquials moderns, concretament els dels anys 1740-1770. Aquesta tria respon a un criteri pròpiament històric i demogràfic. És a dir que aquest període del XVIII és un tombant de la història de la població nord-catalana que fixa pels segles futurs la base antroponímica, la qual cosa evocarem més endavant. Un altre criteri bàsic fa que igualment el moment en què ens ha estat més fàcil trobar una documentació completa.

La primera part ha estat d'enllestir una base de dades representativa i hem optat per recollir sols els matrimonis. D'antuvi, la qüestió que vé a l'esperit del lector és per què triar els casaments per fer l'anàlisi dels antropònims d'una comarca? La resposta que explica la nostra selecció es resumeix molt senzillament: els matrimonis tenen en compte la població activa, en sentit de viva, del país. Aquests homes i aquestes dones que s'uneixen són els possibles sinó els genitors o transmissors obligatoris dels noms de família, i els únics. Així per tant, queden exclosos tots els qui no tindran descendència i que no representen la vitalitat per un antropònim. De la mateixa manera, no es poden comptabilitzar tots els qui estan de passatge en un temps donat al poble. Amb una tal enquesta doncs resulta quasi impossible de descartar o oblidar un cognom arrelat a la zona per tot el segle XVIII, cap o quasi cap no pot passar a través d'aquest tipus de cens si té un lligam fins menor amb el lloc de residència o instal·lació, de temps ençà o recent. A nivell més tècnic, això vol dir també que els registres parroquials representen una fiabilitat innegable i necessària, ja que reconeixen l'individu socialment; aquesta inscripció és un pas obligat i volgut pels qui tenen el control de la població.

Ara bé, quan es tracta de mirar tota una comarca, en el cas present, la subcomarca de l'alt Vallespir, és evident que uns quants casats escapen a la comptabilització pel sol fet que s'han casat a fora d'aquella. Però aquests no són pas munió i no poden raonablement incidir sobre els resultats finals.

Les observacions que fem de la lectura dels censos a dos-cents cinquanta anys de distància fan aparèixer de manera contundent canvis impressionants i necessiten explicacions. Les primeres raons d'aquests canvis, les cal cercar en la història i la demografia de la Catalunya moderna i el segle XVIII és un moment clau d'aquesta història. És el tomb del moviment i el capteniment de la població.

Llavors l'onada impressionant i ininterrompuda de la immigració occitana⁴ que ha repoblat Catalunya durant la quasi totalitat de l'Època Moderna s'està cansant i gairebé

l'Alta Cerdanya, el Capcir, el Conflent, el Vallespir i els Aspres (1740-1770). D.E.A. Estudis catalans. Universitat de Perpinyà, 1992. Inèdit.

⁴ Els historiadors tant espanyols com francesos, sempre han parlat de la "immigració francesa". De fet, només han considerat al moment de definir els nous arribants, l'estat de sobirania, el "Regne de França" - i al segle XX, els francesos faran igual amb els immigrants ibèrics. És a dir que han descartat sempre la nacionalitat en sentit històric i jurídic al profit de la ciutadania, cosa absolutament normal en el cas d'estats tan centralitzadors com França i Espanya. Si es mira de més a prop, de francesos de Lèira enllà, de "llengua d'oïl", no n'hi quasi cap, llevat dels militars de les guarnicions frontereres o d'un o altre artesà. En aquest cas, hi ha tants francesos com alemanys, suïssos, anglesos o altres, però incommensurablement menys que occitans, que els naturals anomenaven "gascons", "leemosins", "foixencs", "bigordans", etc. En aquest sentit, pensem que la denominació dels diversos historiadors és errònia però comprensible pel fet de veure escrit a la majoria dels documents, els immigrants occitans "francès de nació", "natural de França". En sentit contrari, als catalans immigrants a les regions

acabant. En aquest tema i en el de la demografia fins a finals del XVIII, els Comtats no es poden dissociar de la resta de Catalunya, tot i essent-ho políticament. Han experimentat el mateix ritme demogràfic, els mateixos moviments de població immigrants i emigrants, la gent no va veure força la frontera quan calgué casar-se. Una prova n'és la qualificació dels estrangers a la Terra⁵, aquests són encara designats com "francesos de nació" o "naturals del regne de França" i això desenes d'anys després del pas dels Comtats a França. Els exemples de documents no fan falta :

*"Als vint y hu de juliol de mil sis cents vuytanta vuit jo baix firmat rector de la parroquial de Sant Siscla y Victoria del lloch de Trullàs, he enterrat en lo sementiri de dita iglesia lo cadaver de Maria Himonet alvat filla de Frances Himonet y Maria Anna Himonet taulers en la taularia den Tariscon de Tarrats scituada en lo terme de Trullàs, dit Himonet frances de nacio y dita Maria Anna catalana la qual mori als vint de dit mes ab testimonis de Andreu Gorgolla y Jauma Puig y preguntats si sabian de scriurer han respost que no en fe dels quals firmo jo Joan Badia rector de Trullàs"*⁶.

Pocs anys després a Ribesaltes, trobem esment d'uns desconeguts definits com estrangers al país :

*"Als vint y cis del mes de juny de mil cis cents noranta tres moriran dos pobres pasatgers lo un venia del hospital de Perpinya no sabe com se deia ni de haont era lo altro se anomenaba Joan era de nacio gascu naba ab sa muller y dos criaturas a Perpinya sa muller lo deixa assi sol haont mori aquest ab lo altro foran enterrats en lo sementiri ab la assistencia de Pierris Maulion y Barthomeu Cabarribiera fossaires (...)"*⁷.

Això continua fins ben entrat el segle XVIII : a Ceret el 1712, es casa Antoni Rogé, que esdevindrà ben aviat Roger ; és dit "bracer habitant de Ceret natural de la Garda parroquia de Lieutadès bisbat de Sant Flor en França"⁸. És interessant de veure que les dades referents als arribants es precisen molt finament però això passava ja al segle XVI. D'altra banda, el contrari és també possible i corrent.

Afegim també que aquesta denominació com a part d'una nació val per qualsevol estranger a la terra catalana : el 9 de juliol del 1680 mor a Morellàs Joan Atxaverri àlies lo Basco "de nació biscahí" ; a Oms el 21 de juliol del 1694 mor Diego de Muriega "natural de Valladolid de nacio castella soldat del tercio de Valladolid". El sentit de la frontera és molt fort fins ben lluny de la ratlla : la gent de la Fenolleda

occitanes incloses al reialme francès, se'ls anomena "du Royaume d'Espagne" o "du Royaume d'Aragon". A més, afegim que sovint als hispànics de l'Edat Mitjana, se'ls deia "Catalan", del regne amb qui França i en primer lloc la part del sud, tenia més influència i més lligams. Els encarregats oficials d'ambdues bandes només han vist els sobirans quan han consignat una provenença ; sobretot que l'estranger per naturalesa és definit sempre malament o imprecisament : correspon a criteris desconeguts.

⁵ En sentit de pàtria, sòl dels avantpassats i en mateix temps, bé de producció i propietat.

⁶ Arxiu Municipal de Trullars, n° 1, registre parroquial del 1688 ; dipositat a l'Arxiu Departamental dels Pirineus Orientals (ADPO), Perpinya.

⁷ Arx. Mun. de Ribesaltes, 133 AC 1 ; a l'ADPO. És a notar també l'origen foraster dels dos fossaires arribats a la vila de Ribesaltes uns trenta anys enrera.

⁸ ADPO, 3 E 40/569, Joan Companyó, notari a Ceret, 1712.

occitana és anomenada estrangera tant en pobles conflentins o del Riberal com a l'Empordà o la Cerdanya.

El fet d'anomenar aqueixa gent "estrangera" és potser igualment un darrer sobresalt d'una terra que ha vist a passar milers de persones, perdent cada vegada més les seues arrels físiques.

És obvi que el cicle de la immigració occitana és el fet més destacable de la història demogràfica catalana de l'era moderna. És el pas necessari sense el qual no s'entendria el redreç posterior al buit poblacional dels finals de l'Edat Mitjana. I sense gent, cap futur. Sense aqueixos occitans, sense aqueixos "gavatxos", Catalunya no hagués pogut tapar els forats tan pregons deixats per les pestes durant segles (del 1333, "lo mal any primer" fins a l'inici del XVIII) i les diverses crisis socio-econòmiques o polítiques. La recuperació del Principat i els Comtats després de l'esgarriosa sangnia medieval no es podria explicar sense aquesta transfusió de sang occitana.

D'altra banda però, cal enumerar múltiples raons més per argumentar sobre la vinguda d'aqueixa gentada de determinades àrees a Catalunya. Primer parlarem d'una causa que els historiadors obliden sovint la del sistema de successió del patrimoni. Fins i tot amb sistemes oposats, les regions d'immigració han suscitat la marxa dels seus habitants: amb un sistema d'hereu universal únic (comarques del Pre-pirineu gascó), el perjudici eixit de la desigualtat de cara al patrimoni que toca als fadrísters els pot empènyer a deixar llur país i buscar en altres terres una altra fortuna. D'una altra banda, un sistema igualitari de divisió del patrimoni parental lligat molt sovint a regions de recursos econòmics migrats (Corberes del Llenguadoc, Sud del Massís central alvernès) també pot atreure gent cap a altres horitzons.

A més a més, la sobre població dels vessants septentrionals dels Pirineu i Pre-pirineu, el paper de les guerres de religió sobre aquestes regions (Bearn, Bigorra, Comenge, Coserans) i també la tradició d'emigració de les Terres Altes de l'Alvèrnia i del Llemosí cap a les terres baixes del Llenguadoc s'han evidenciat per determinar una àrea que no abasta tots els països de llengua occitana, ja que aparta la Provença a l'est i la Guèna i les Lanès atlàntiques a l'oest. Si un afegeix encara a tots aquests factors d'atracció, el factor de germanor cultural i lingüística, de comunicació contínua de la gent de part i altra del Pirineu, moltes coses s'expliquen. Faltava un detonador per engegar el moviment: el 1486, la Sentència Arbitral de Guadalupe atorga la llibertat als pagesos de remença catalans i deixa la porta oberta per l'arribada de treballadors estrangers atrets a més a més per uns sous a l'alça, arribada que en l'immensa majoria dels casos es traduiria per una instal·lació definitiva - concretada ben entès per un matrimoni amb un o una natural.

Catalunya-nord es veu "envaïda" sobretot per occitans veïns, és a dir gent que vé dels bisbats d'Alet, Narbona, Mirapèis, Pàmias i Coserans. En tots els tipus de fonts arxivístiques, retrobem l'onada migratòria dins cada poble o poblet del país, potser amb més amplitud a la Plana rossellonesa.

L'any 1740 en què s'inicia el nostre àmbit d'estudi, aqueixes poblacions d'origen foraster ja s'han establert i formen una gran part del poble. Si mirem de prop, podem veure fins aqueixa com famílies arribades de cent o cent-cinquanta anys enera han esdevingut més importants en nombre de representants - més tard encara al segle XIX el canvi s'efectuarà a nivell social, econòmic i doncs de poder - que les ja aquí als segles XV o XVI. Prenem el cas de la vila de Prats de Molló, primera localitat en nombre d'habitants per Catalunya-nord després de la capital, Perpinyà. Les famílies antigues

com ara els Presta, Trinxeria, Anglada, Costa, Mir, Deltrull, Plana, Boixeda es troben submergides pel nombre dels Dunyach, Lleres, Saquer, Peytaví, Aspar, Borgé o Panicot, tots ells arribats a la vall entre el 1575 i el 1630. L'exemple es podria repetir un munt de vegades, és a dir que els nous vinguts al cap de pocs anys, han pogut integrar-se ràpidament sovint per mitjà d'un bon casament. Perquè no cal mai oblidar que els immigrants són de condició social força diversa : hi ha pobres i captaires però també trobem rics pagesos, metges, menestrals especialitzats, la majoria essent formada per bracers.

Al segle XVIII, la població s'ha estabilitzat i es pot notar amb el feble percentatge d'immigrants en les localitats estudiades. Sobre tots els matrimonis censats del conjunt estudiat, trobem un total de 25562 persones, base de la nostra enquesta. D'aquestes n'hem comptat només 227 d'alienes a Catalunya :

- 178 occitans (78,41 %) - 2 suïssos	}	
- 43 francesos (18,94 %) - 1 espanyol	}	(2,64 %)
- 2 alemanys - 1 italià	}	

Els no-catalans representen doncs un 0,89 % dels casats nord-catalans - llevat dels rossellonesos - pel segon terç vuitcentista. Es pot afegir que dels francesos, prop d'un 90 % és concentrat en viles de guarnicions, per tant amb activitat poc integradora.

Ara bé ens cal veure quin pes antroponímic han deixat tota aquesta gent vinguda de fora i en immensa majoria d'Occitània. S'ha de tenir ben clar que les xifres que donarem no són sinó mínims perquè molts orígens de cognoms i moltes filiacions estan encara per dur a terme, i fins i tot per manca de documents només es podrà presentar sempre resultats mínims.

Segons el nostre comptatge ja esmentat més amunt, Prats de Molló té 1416 nadius que es casen entre 1740 i 1770. D'aquests, 236 almenys porten un patrònim entrat aquí gràcies a l'arribada d'un immigrant occità, sigui un 16,6 % del volum total. A Costoja, tenim 250 naturals casats, d'aquests 62 almenys tenen un cognom originari d'Occitània, sigui un 24,8 %. A Montferrer, que sembla repetim-ho, la població de la comarca que ha conservat més patrònims medievals, 103 naturals almenys sobre un total de 455 naturals casats porten un cognom provinent de les terres occitanes, o sigui un 22,6 % del volum dels noms. A Serrallonga, sobre 356 naturals casats, 106 almenys tenen el nom de família que prové d'un immigrant occità, sigui un xic menys d'un 30 %.

Per tornar al cas dels noms medievals de Montferrer que és el poble més conservador de la comarca, noms esmentats el 1497, Galengau, Peyró, Figueres, Serrat, Roca, Valls, Pujol i Got, afegint-hi Solà i Sobrequés, que també hi constaven segons els manuals notariais, aquests (121 noms) representen un 26,6 % dels casats del segle XVIII. Dels que sobren, sabem per haver fet filiacions que 201 tenen origen al Vallespir o a les comarques catalanes veïnes.

Resta doncs per descobrir l'origen de 30 portadors. Entre aquest exemple detalladament analitzat i els altres vallespirencs, queda temps per a la investigació...

La immigració ha servit a regenerar la població d'aquestes terres i a canviar bastant el volum antroponímic de Catalunya-nord.

D'una certa manera, al Vallespir en conjunt i a la resta de Catalunya -altres estudiosos ja ho han demostrat⁹- s'ha forjat una població catalano-occitana eixida d'unes necessitats múltiples, complementàries i fins i tot gosaríem dir, naturals de

⁹ Només veure els treballs de J. Nadal i E. Giralt, V. Gual Vilà, J.M. de Solà Morales, N. Sales, etc.

banda i banda del Pirineu, i ben entès, la part de contacte, de confins, n'ha estat la més afectada.

*
*   *
*

Trobareu a continuació una mostra de les famílies d'origen foraster a l'alt Vallespir. Les que tenen encara avui dia una importància quantitativa important a Catalunya-nord han estat apuntades en negreta, i tractades amb estadístiques referents a l'esmentat cens nostre. Per cada una, però, s'han posat unes dades (> lloc o comarca) d'extinció o de continuació amb una àrea geogràfica.

Aquesta mostra no vol pas dir tampoc que tots els portadors contemporanis -en sentit històric de la paraula- d'aquests cognoms procedeixin d'aquestes famílies. En tot cas, hi ha forces possibilitats perquè molt i molt sovint hem enllestit per cadascú un estudi de filiació. Ara bé, insistim encara sobre el fet que el Vallespir i el conjunt nord-català consten d'un munt de Sala, de Mallart, de Vilallonga "genuïnament" (?) catalans, si més no d'ençà de l'Edat mitjana.

Aquest llistat serveix a més a més per a veure que en tot cas els occitans porten aquí uns cognoms força semblants lingüísticament als catalans, i aquells són avui dia encara senyals de pertinença d'identitat catalana molt forts. Concretament, un Aspar, un Saquer o un Lleres veuria molt malament que se'l tractés de "gavatx"...

Després dels occitans que són els majors "importadors" de patrònims, trobareu esmentats algunes altres "nacions" com deien els escriptors del segle XVII, com ara els bascos. Tota aquesta gent ha deixat algun rastre de la seva implantació en aquestes terres, encara que hi podem albirar qualque cognom significatiu.

Per fi, hem afegit la provenença d'alguns grans antropònims de l'alt Vallespir estesos encara avui per tot Catalunya-nord i algunes direccions de recerca per uns altres noms.

S'ha posat entre parèntesis el percentatge dels casats naturals i portadors dels noms quan aquest pot ser bastant significatiu.

(Abreviatures : PM : Prats de Molló, Mtf : Montferrer ; Cost : Costoja ; Corts : Cortsaví ; LM, la Menera ; Serr : Serrallonga ; Tec : el Tec ; SLC : Sant Llorenç de Cerdans ; CN : Catalunya-nord)

Els occitans

- **ASPAR** (Espar, Espà, Aspart) : (PM : 1,6 %) El 1613, Joan Spà o Spar, bracer de Prats de Molló, natural de Montesquiu d'Avantès, bisbat de Coserans, fa una donació al seu nebot, també bracer instal·lat a Prats i nadiu de Montesquiu¹⁰.

> Vallespir, CN

- **AUGER** (Augé) : El 1600, Nicolau Auger, de Blajan, bisbat de Comenge, es casa amb Anna Saquer, filla d'un occità de Prats de Molló¹¹.

> PM XVII

- **AUTET** : El 1643, a Sant Llorenç de Cerdans, Joan Autet, del Regne de França, es casa amb Marianna Dagues, de Costoja¹².

¹⁰ ADPO, 3E53/10, Onofre Francolí, notari a Prats de Molló.

¹¹ ADPO, 3E53/435, capítols no classificats de Prats de Molló.

- > SLC, Cost, baix Vallespir
- BALATEU : El 1642, Domingo Balateu, del bisbat d'Alet, es casa a Prats de Molló amb Teresa Torner¹³.
- > PM, Vallespir, CN
- BEGÓ (Bagó, Bagú) : El 1669, Dionís Begó, mestre de cases de Sant Privat, bisbat de Tula es casa a Costoja amb Caterina Guaus¹⁴.
- > Cost. XVIII
- BESEIRIA (Vezeuries, Basairia, Besairia, Bazilies, etc.) : (Serr : 3,1 %) El 1603, Pere Besairia, pagès de Sant Llorenç de Cerdans i natural de Pons, al bisbat de Rodés, es casa amb Joana Anna Crestell. Té com a testimonis dels capítols, els dos oncles, Hug i Pere, respectivament preveres a Serrallonga i Sant Llorenç¹⁵.
- > Vallespir, CN
- BOLÓ (Voló) : En 1578, Guillem Boló, sastre a Arles, provinent de Conques, bisbat de Rodés es casa amb Margarida Gorgot, d'Arles¹⁶.
- BUFARTIGA (Bufartigues) : L'any 1593, a Arles, es casa Joan Faurer (a) Bufartiga, treballador natural de Caseres, bisbat de Comenge amb Margarida Costa, originària de Llantà (Lantar), al bisbat de Tolosa de Llenguadoc¹⁷. La família s'acaba tres generacions més tard però el sobrenom roman fins al XVIII en una branca Galengau, d'Arles.
- BURCH : Bernat Burch, provinent de la Reula, bisbat de Bordeus, es casa a Prats de Molló el 1660 amb Marianna Guisset¹⁸.
- > PM XIX
- BURGÉ (Borger, Burger, Burgés) : El 1628, arriba a Prats de Molló Joan Borgier, de Sospel, al Comtat de Niça i ducat de Savoia per casar-s'hi amb Cecília Viabans, vídua de Miquel Rajola, de Prats¹⁹. Joan Borgier a continuació tindrà el sobrenom de Savoia (Burgé dit Savoia) i poc anys després compra una hisenda, anomenada el Savoia, nom transformat avui dia en Sobià²⁰.
- > PM, CN
- CABAUT (Cabau) : El 1712, Joan Cabau, bracer a Arles, natural de Massat, al Coserans, fa el testament. El mateix any, Pierris Cabau, traginer a Arles, oriünd de Bossenac, al Coserans, vén una terra a Joan Maureta, de Bossenac²¹.
- > Arles, XIX
- CANTALUP (Cantaloup, Cantalou) : El 1685, Pere Cantalup, botiguer a Arles, oriünd de Sent Clar de Lomanya, bisbat de Laitora es casa amb Margarida Llondes, d'Arles²².

12 ADPO, 3E20/177. Josep Àngel Comes, notari a Arles.

13 ADPO, 3E53/59, Rafel de la Trinxeria, notari a Prats de Molló.

14 ADPO, 3E20/289, Gerònim Poch, notari a Arles.

15 ADPO, 3E20/21, Rafel Juanyes, notari a Arles.

16 ADPO, 3E20/15, Rafel Juanyes, notari a Arles.

17 ADPO, 3E20/43, Rafel Juanyes, notari a Arles.

18 ADPO, Arxiu municipal de Prats dipositat. Registre parroquial de 1660.

19 ADPO, 3E53/46, Joan Soquet, notari a Prats de Molló.

20 Aquesta descoberta confirma la hipòtesi de Lluís Basseda en la seva *Toponymie historique de Catalunya-nord*, Ed. Terra Nostra, Prada de Conflent, 1990, p.605.

21 ADPO, 3E20/248, Josep Costa, notari a Arles.

22 ADPO, 3E20/263, Josep Costa, notari a Arles.

Aquest cognom s'ha transmès de manera molt famosa a Catalunya-nord gràcies a la fàbrica de xocolata encara existent avui dia a Perpinyà.

- CARBONA : El 1666, a Arles, Joan Carbona, de Sant Medar (?), regne de França, es casa amb Eulària Tàrrius, d'Arles²³.

El 1714, Vicenç Carbona, traginer de Saurat, bisbat de Pàmias es casa a Arles amb Marianna Terris, d'Arles²⁴.

El 1742, a Sant Llorenç de Cerdans, Joan Carbona, traginer del mateix Saurat, esposa Jacinta Prim²⁵.

> Vallespir, CN

- CAVALL (Caball) : L'any 1598, Joan Vidal Cavall, pagès de Sant Llorenç de Cerdans, nadiu de Bellestar de Nebosan, bisbat de Comenge, es casa amb Justa Llobera, de Sant Llorenç²⁶.

> Vallespir, CN

- CIREROL (Sirerol, Sirarol) : El 1603, diverses actes esmenten dos germans, Ramon i Joan Sirayrol o Sirarol, treballadors a Serrallonga, fills de Joan, pare de Bellegart de Carcí, al bisbat de Còurs²⁷.

- CISTERNA (Sisterna) : El 1594, Pere Cisterna, fuster a Sant Llorenç de Cerdans i més tard a Costoja, natural de Çalvinyac (avui, segurament Sauvanhat) bisbat de Clarfont, es casa amb Maria N.²⁸. [Cisternes, poble veí de Sauvanhat. Existeix un Chalvinhac, prop de Mauriac, al Cantal]

> Cost XVIII

- CLAUSÍ (Crausí, Creusí) : (SLC : 0,6 %) El 1668, Esteve Crausí, d'Argentan, al Llemosí, es casa a Sant Llorenç de Cerdans amb Margarida Andreu²⁹.

> Vallespir, CN

- CODERCH (Coderc) : (Serr : 3,1 %) El 1688, a Serrallonga, Josep Coderch, bracer natural de la Bastida, al Regne de França, es casa amb Eulària Planes, de Serrallonga. L'any després, al mateix lloc, Joan Coderc, del Regne de França, es casa amb Maria Montoriol³⁰.

> Vallespir, CN

- COSTART (Constart) : (LM : 1,6 %) L'any 1603, Joan Costart, baster, natural de Ginclar, bisbat d'Alet, arriba a Serrallonga i s'hi casa amb Margarida Viciera, d'Arles³¹. Altres Costart, pagesos, ja hi estaven instal·lat en la segona meitat del XVI, però no se sap -encara que sigui força probable, per l'escassetat del cognom arreu de Catalunya- si hi ha relació de parentiu.

> Vallespir

- DAMICH (Amich) : El 1664, Joan Damich, sabater a Prats de Molló i natural de la Peyrusa, bisbat d'Engumies (?), es casa amb Cecília Borràt, de Camprodon³².

²³ ADPO, 3E20/289, Gerònim Poch, notari a Arles.

²⁴ ADPO, 3E20/250, Josep Costa, notari a Arles.

²⁵ ADPO, Arxiu municipal dipositat de Sant Llorenç de Cerdans. Registre parroquial de 1742.

²⁶ ADPO, 3E20/93, Pere Hurús, notari a Arles.

²⁷ ADPO, 3E53/4, Onofre Francolí, notari a Prats de Molló.

²⁸ ADPO, 3E20/46, Rafel Juanyes, notari a Arles. Acta no redactada.

²⁹ ADPO, 3E20/289, Gerònim Poch, notari a Arles.

³⁰ ADPO, Arxiu municipal de Serrallonga dipositat. Registres parroquials de 1688 i 1689.

³¹ ADPO, 3E20/45, Rafel Juanyes, notari a Arles.

³² ADPO, 3E53/75, Rafel de la Trinxeria, notari a Prats de Molló.

- **DARNÉ** (Darnèr, Darnés) : (Mif : 1,1 % ; SLC : 1,1 % ; LM : 1,6 % ; 1,7 %) Entre 1593 i 1602, es casen a Sant Llorenç de Cerdans i Maçanet de Cabrenys, tres germans i un cosí germà Darné, Joan, Antoni, Samsó i Joan, tots oriünds del mateix lloc de Basordan, al bisbat de Comenge. Llevat de Samsó, casat amb Margarida Berdós, de Maçanet, els tres altres s'uneixen a tres germanes Verdaguer, de Sant Llorenç³³.

> Vallespir, CN

- **DAUNÍS** : (SLC : 1 % ; Serr : 1,4 % ; Cost : 4,8 %) L'any 1584, Bernat Daunís, pagès a Costoja, natural de Blajan, vén els seus béns a la mare quedada a Blajan³⁴.

El 1590, els tres germans Daunís, Bernat, veí dels Horts, parròquia de Maçanet de Cabrenys, Joan, veí de Costoja i francisc, instal·lat a Prats de Molló, tots originaris de Blajan, al Comenge, es parteixen els béns familiars³⁵.

> Vallespir, CN

- **DELCASSÓ** : El 1578, Bernat Delcassó, panetaire a Arles i originari de Burg, al bisbat de Tarba esposa Antònia Lelló, d'Arles³⁶.

Els Delcassó de Sant Llorenç de Cerdans semblen malgrat tot provenir de Ramon Delcassó, natural d'Aiguatèbia al Conflent que s'hi estableix i s'hi casa a la mateixa època. Els Delcassó conflentins o fins i tot cerdans ja estaven en aquestes comarques a l'Edat mitjana.

> Vallespir, CN

- **DESTRAMPA** (Strampa, Estrampa) : El 1575, a Arles, Joan Strampa, natural de Bellestar, al Comenge, és testimoni d'una venda entre Domenge de Castet, de Brodac, al mateix Comenge i Domenge de Pericer, de Casavel, mateix bisbat³⁷.

El 1603, Ramon Destrampa, veí de Sant Llorenç de Cerdans i originari de Bellestar de Comenge fa una venda a Arles³⁸.

> Vallespir, CN, Empordà

- **DOMENJÓ** : El 1603, Miquel Domenjó, del bisbat de Tarba s'instal·la a Sant Llorenç de Cerdans pel seu casament amb Llorença Boix³⁹.

- **ESCRIVÀ** (Escribà) : Vg. més avall GUAUS. D'altres Escrivà arribaran més endavant al Vallespir també provinents d'Occitània.

- **ESCLUSA** (Esclausa) : Joan Esclausa, bracer del Tec natural de la Bastida, bisbat de Còurs (4 localitats en la dita diòcesi) es casa el 1648 amb Maria Palet, de Prats de Molló⁴⁰.

> Tec, Mif XVIII

- **FABRE** (Fabra) : Nicolau Fabre, ferrer a Arles en pronivença de Cupiac, a la diòcesi de Rodés es casa amb Caterina Xofra, el 1589⁴¹.

> Vallespir, CN

- **FAURA** (Faure) : El 1693, a Prats de Molló, Guillem Faura, de Caudièrs de Fenollet, bisbat d'Alet, es casa amb Margarida Lalleba, de Prats⁴². Altres Faura estan

³³ ADPO, 3E20/46, Rafel Juanyes, notari a Arles.

³⁴ ADPO, 3E20/54, Joan Guàrdies, notari a Arles.

³⁵ ADPO, 3E20/20, Rafel Juanyes, notari a Arles.

³⁶ ADPO, 3E20/15, Jaume Dalmau, notari a Arles.

³⁷ ADPO, 3E20/14, Jaume Dalmau, notari a Arles.

³⁸ ADPO, 3E20/44, Rafel Juanyes, notari a Arles.

³⁹ ADPO, 3E20/42, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁴⁰ ADPO, 3E53/91, Blasi de la Trinxeria, notari apostòlic a Prats de Molló.

⁴¹ ADPO, 3E20/19, Rafel Juanyes, notari a Arles.

instal·lats al mateix Prats de Molló d'ençà de finals del XVI, i ja estan relacionats amb parents dels Lalleba, d'origen occità

> Vallespir, CN

- FERRAN: El 1578, a Arles, Joan Ferran (a) Borrell, pagès de Costoja, natural de Caixan (avui Semesias-Cashan) al bisbat d'Auix, s'uneix amb Margarida Roca vídua de Joan Sabater, d'Arles⁴³.

> Cost XVII, Garrotxa

- FITA: (PM: 0,9 % ; Arles: 0,9 %) L'any 1578, Arnau Fita, pagès de Teulís, nascut a Montesquiú de Volvestre, bisbat de Rius, fa el testament, en presència del seu germà, Guillem, també instal·lat a Teulís⁴⁴.

> Vallespir, CN

- GARÉS: El 1584, a Arles, Domingo Garés o Guarés, de Blajan, al Comenge però habitant a Arles, és testimoni d'una venda feta per Bernat Daunís, de Costoja⁴⁵. El 1606, es casa amb Gràcia Bisern, de Reiners⁴⁶.

El 1590, el mateix Domingo, aleshores sastre a Costoja, es casa a Arles amb Rafela Sans, de Camprodon⁴⁷.

> Cost XVII

- GENÍS (Janís): En 1603, Pere Janís i més endavant Genís, provinent de Salvaterra, bisbat de Còurs (Sauvatera de Lemansa?) s'uneix a Magdalena Brunyoncscas, d'Arles⁴⁸

- GONART: (Corts: 4,2 %) El 1638, Antoni Gonart, de Marcillac, bisbat de Llemotges, es casa a Cortsavi⁴⁹.

> Vallespir, CN

- GUAUS (Goaus): (Cost: 1,6 %) El 1590, a Costoja, Vidal Guaus, pagès a Costoja, oriünd de Blajan, al Comenge, rep procuració de Miquel Escrivà, de Blajan, també instal·lat a Costoja⁵⁰.

> Vallespir, CN, Empordà

- ISERN (Ysem): A Montferrer, el 1643, es casen Guillem Isem, de Rocafixada, bisbat de Pàmias i Margarida Anna Figueres, de Montferrer⁵¹.

> Mtf, Corts XVIII

- JONCÀ (Joncar, Juncà, Juncar): El 1576, Joan Joncar, habitant de Sant Llorenç de Cerdans, natural de Bellestar de Comenge fa una donació al seu germà Miquel a Sant Llorenç de Cerdans⁵².

> Vallespir, CN

- LABATUT: Francesc Labatut, esquellaire de Barrinou, al bisbat de Mirapeix, es casa a Serrallonga el 1665 amb Anna Maria Capallera, de la Menera⁵³.

42 ADPO, Arxiu municipal de Prats de Molló dipositat. Registre parroquial de 1693.

43 ADPO, 3E20/15, Jaume Dalmau, notari a Arles.

44 ADPO, 3E20/15, Jaume Dalmau, notari a Arles.

45 ADPO, 3E20/54, Joan Guàrdies, notari a Arles.

46 ADPO, 3E20/48, Rafel Juanyes, notari a Arles.

47 ADPO, 3E20/21, Rafel Juanyes, notari a Arles.

48 ADPO, 3E20/45, Rafel Juanyes, notari a Arles.

49 ADPO, Arxiu municipal de Cortsavi dipositat. Registre parroquial de 1638.

50 ADPO, 3E20/20, Rafel Juanyes, notari a Arles

51 ADPO, Arxiu municipal de Montferrer dipositat. Registre dels matrimonis, 1630-1690.

52 ADPO, 3E20/15, Jaume Dalmau, notari a Arles.

53 ADPO, 3E53/77, Rafel de la Trinxeria, notari a Prats de Molló.

L'any 1680, arriba també a Serrallonga, un germà del precedent, que es casa amb Anna Maria Picalqués⁵⁴.

> Vallespir, CN

- LLANTA : El 1684, Joan Llanta, bracer habitant d'Arles, nadiu de Montferrier, bisbat de Pàmias, es casa a Arles amb Maria Domènech, d'Arles⁵⁵.

> Vallespir, CN

- LLERES : (PM : 0,7 %) Entre 1600 i 1601, els germans Bernat, Anna i Joan de Lleres, naturals d'Alleres, al Coserans, es casen a Prats de Molló respectivament amb Raimonda Perrí, de Durban, bisbat de Coserans ; Tomàs Fons, bracer de Prats i Joana Piquer, de Prats⁵⁶.

> Vallespir, CN

- LLOBET : El 1601, Antoni Llobet, carboner a Sant Llorenç de Cerdans i natural de Saurat, bisbat de Pàmias es casa amb Ainaud Lacosta, del mateix Saurat i instal·lada a Sant Llorenç⁵⁷.

- MADERN (Modern) : (Mtf : 0,9 % ; Serr : 3,3 %) El 1601, Joan Modern -i al cap d'alguns anys Modern- en provenença del bisbat d'Albi, s'instal·la a Serrallonga pel seu casament amb Joana Casals⁵⁸.

> Vallespir, CN, Empordà, Garrotxa

- MALER (Malé) : (Corts : 2,2 % ; Mtf : 2,6 %) En 1589, Antoni Vaciera, de la Roca (de Toirac, prop de Fijac o dels Arcs, prop de Còurs), bisbat d'Agén, s'uncix amb Maria, vídua de Joan Borrell (a) de la Molinera, de Cortsaví, filla de Bernat Maler, pagès de Montferrer, originari de la Granja, bisbat de Tarba⁵⁹. Aquest Bernat és el punt de partida de tota la nissaga nord-catalana.

> Vallespir, CN, Empordà

- MALLART (Mallard) : El 1641, Bartomeu Mallart, bracer vidu de Prats de Molló i natural de Ginclar, bisbat d'Alet es casa amb Margarida Roig⁶⁰.

Altres Mallart consten a l'alt Vallespir al XVI (Serrallonga).

- MANYAC (Manyach) : Pere Manyac, oller a Arles i natural de Rièumes, prop de Muret, es casa amb Magdalena Alduy, d'Arles⁶¹.

- MASSER (Macer, Massé, Macé) : Joan Masser (a) Peira, treballador provinent de la Vaissa, bisbat d'Auix de Gascunya, s'uncix a Arles, el 1593, amb Margarida Barsach, de la mateixa vila⁶².

> Arles, Vallespir XVIII

- MAURETA : (PM : 0,7 % ; Tec : 2,9 %) El 1680, Joan Maureta, bracer de Massat, al Coserans, s'instal·la a Serrallonga pel seu casament amb Verònica Laporta⁶³.

A Prats de Molló, l'any 1692, mor Ramon Maureta (a) Tarteny, carboner de Saurat, bisbat de Pàmias⁶⁴. Hi tindrà descendència.

⁵⁴ ADPO, 3E53/127, Joan Santgermà, notari a Prats de Molló.

⁵⁵ ADPO, 3E20/262, Josep Costa, notari a Arles.

⁵⁶ ADPO, 3E20/435 i 3E53/15, Miquel Guanter i Onofre Francolí, notaris a Prats de Molló.

⁵⁷ ADPO, 3E20/44, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁵⁸ ADPO, 3E53/15, Jaume Dalmau, notari a Prats de Molló.

⁵⁹ ADPO, 3E20/21, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁶⁰ ADPO, 3E53/58, Rafel de la Trinxeria, notari a Prats de Molló.

⁶¹ ADPO, 3E20/21, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁶² ADPO, 3E20/43, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁶³ ADPO, 3E53/213, Joan Santgermà, notari a Prats de Molló.

- > Vallespir, CN
  - MONDET (Mondet) : En 1603, a Arles, Audet Mondet, peirer a Arles i fill d'un sabater de Briançó, al bisbat d'Embrun, es casa amb Joana Galengau, de Montferrer⁶⁵.
  - MORAT (Murat) : Antoni Morat, mestre de cases de Marcilhac, bisbat de Llemotges, es casa el 1592 amb Margarida Fontdragó, de Palaudà⁶⁶.
- > Palaudà XLX
  - NIVET (Nibet) : (PM : 0,5 % ; Banys : 3,2 %) Joan Nivet, treballador de Prats de Molló, nadiu de Saurat, bisbat de Pàmias, s'uneix amb Maria Depeira⁶⁷.
- > Vallespir, CN, Empordà
  - OLIÓ : (Cost : 2 %) L'any 1588, a Sant Llorenç de Cerdans, Miquel Olió, de Blajan, bisbat de Coserans, és testimoni d'una venda entre Joan Vilanova, de Blajan i habitant a Sant Llorenç i Giraut Capdevila, moliner de Blajan⁶⁸.
  - El 1594, Bartomeu Olió, de Blajan es casa a Costoja amb Antònia Sala⁶⁹.
- > Vallespir, CN, Empordà
  - PACAREU (Pacreu) : El 1600, arriba del regne de França, sense lloc d'origen esmentat, Miquel Paquereu, més endavant Pacareu, que es casa amb la pubilla, Joana Fons, del mas d'en Fons de Sous, al terme de Prats de Molló⁷⁰. Aquest mas s'anomenarà fins avui dia Can Pacareu.
- > Vallespir
  - PANICOT (Penicot) : (Serr : 1,1 % ; Tec : 2,6 %) El 1628, Joan Panicot, carboner de Serrallonga, natural de la Jassa, bisbat de Còurs, es casa al Tec amb Maria Vial⁷¹.
- > Vallespir, CN
  - PAULET : El 1673, Miquel Paulet, serrador a Serrallonga, natural de Nouvic, bisbat de Llemotges, es casa amb Mariàngela Passivet⁷².
  - PEIROLAT (Peyrolat, Peirolà, Peyrolà) : El 1603, Amau Peirolat, del regne de França es casa a Montferrer amb Antònia N.⁷³.
- > Vallespir, CN
  - PEITAVÍ (Peytaví) : (PM : 1,3 %) Cap als anys 1625-1630, els dos germans, Esteve i Joan Peitaví, pagesos de Bellestar de les Pintes, bisbat de Mirapeix, hereus d'un oncle instal·lat a Prats com a paraire a finals del XVI arriben a la dita vila i s'hi casen el primer el 1630 amb Maria Justa March i el segon el 1632 amb Climent Matheu (a) Cadaqués⁷⁴.
- > Vallespir, CN, Empordà, Ripollès

⁶⁴ ADPO, Arxiu municipal de Prats de Molló dipositat. Registre parroquial de 1692.

⁶⁵ ADPO, 3E20/42, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁶⁶ ADPO, 3E20/21, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁶⁷ ADPO, 3E53/53, Joan Soquet, notari a Prats de Molló.

⁶⁸ ADPO, 3E20/19, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁶⁹ ADPO, 3E20/42, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁷⁰ ADPO, 3E53/14, Onofre Francoí, notari a Prats de Molló.

⁷¹ ADPO, 3E53/46, Joan Soquet, notari a Prats de Molló.

⁷² ADPO, 3E53/54, Joan Soquet, notari a Prats de Molló.

⁷³ Arxiu municipal, Ajuntament de Montferrer. Registre parroquial de 1603.

⁷⁴ ADPO, 3E53/48 i 52, Joan Soquet, notari a Prats de Molló. ADPO, 3E20/435, compra d'una casa a Prats de Molló per Domingo Peytaví, paraire habitant de Prats, 1600 i diverses actes de baptisme de fills de Domingo.

- PERPINYÀ: El 1661, a Cortsaví, Antoni Perpinyà, del Bosquet, bisbat d'Alet, es casa amb Joana Sicra, de Cortsaví⁷⁵.

> Vallespir XIX

- PERRAMON (Parramon): El 1685, es casa a Serrallonga, Antoni Perramon, bracer originari de Montsegur, al bisbat de Pàmias amb Paula Ravell, de Serrallonga⁷⁶.

- PEIXONER (Peixoné): En 1620, es troba la primera menció de Francesc lo Peixoné, bracer del regne de França, instal·lat a Prats de Molló⁷⁷.

> PM, Vallespir XIX

- PICAMAL: (PM: 0,8 % ; LM: 1,6 % ; Cost: 2,8 %) Branca de Prats de Molló: El 1684, Gabriel Picamal, del regne de França es casa a Prats de Molló, amb Francisca Presta i Comamala⁷⁸.

Branca de Serrallonga i la Menera: El 1704, Joan Picamal, carboner a Serrallonga, natural de Massat es casa amb Magdalena Madern; el 1714, Lluís Picamal, del mateix Massat, es casa amb Maria Lafilla i per fi, el 1715, Vicenç Picamal, de Saurat, es casa amb Maria Jausa⁷⁹. Tots tres son cosins.

Es pot pensar raonablement que el primer arribat a Prats de Molló és parent amb els tres altres.

> Vallespir, CN

- PUIGSEGUR (Puixsegur, Puigsagó, Puigsegú, etc.): (Ceret: 1,3 % ; Arles: 2 % ; Cost: 2 % ; Reiners: 2,9 %) El 1585, es casen a Costoja, Joan de Pueysegur -més endavant, de Puigsegur-, habitant de Costoja però natural de Bellestar de Comenge i Anna Rey (a) Fons, d'Agullana⁸⁰.

El 1601, Joan de Puigsegur, bracer de Costoja i ara esmentat com a natural de Casarils, bisbat de Comenge vén a Ramon de Puigsegur, son germà, tota la part d'herència dels pares. El mateix any, Domingo de Puigsegur és mencionat com a pagès habitant⁸¹ del terme del Noell, parròquia de Costoja⁸².

> Vallespir, CN

- RABIXANT (Ravixant, Ravixan): (Serr: 1,1 %) El 1664, Joan Rabixant, natural de Saurat, al bisbat de Pàmias es casa a Serrallonga amb Marianna Gatillo⁸³.

> Serr XVIII

- REGANYÓ: El 1700, a Prats de Molló, Pere Arreganyó, de Sant Besard, de l'abadia de Bonafont (?) es casa amb Marianna Homs, de Prats⁸⁴.

- RICAUT: L'any 1693, es casa a Prats de Molló Jaume Ricaut, rostissor natural de Sant Maurici, al bisbat de Mirapeix amb Anna Borgé (a) Savoia, de la mateixa vila de Prats⁸⁵.

> PM XVIII

⁷⁵ ADPO, Arxiu municipal de Cortsaví dipositat. Registre parroquial de 1661.

⁷⁶ ADPO, 3E53/127, Joan Santgermà, notari a Prats de Molló.

⁷⁷ ADPO, 3E53/22, Joan Soquet, notari a Prats de Molló.

⁷⁸ ADPO, Arxiu municipal de Prats de Molló dipositat. Registre parroquial de 1684.

⁷⁹ ADPO, Arxiu municipal de Serrallonga dipositat. Registres parroquials de 1704, 1714 i 1715.

⁸⁰ ADPO, 3E20/54, Joan Guàrdies, notari a Arles.

⁸¹ Durant tot el període modern, la determinació d'"habitant" significa que un no és nadiu del lloc, però sense precisar si un és foraster o estranger, segons la nomenclatura catalana.

⁸² ADPO, 3E20/46, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁸³ ADPO, 3E53/74, Rafel de la Trinxeria, notari a Prats de Molló.

⁸⁴ ADPO, capítols matrimonials. Joan Molí, notari de Prats, sense quota.

⁸⁵ ADPO, Arxiu municipal de Prats de Molló dipositat. Registre parroquial de 1693.

- RIGALL : (Arles : 1,7 % ; Tec : 3,5 %) L'any 1592, Antoni Rigall, pagès habitant a Serrallonga, s'instal·la a Arles pel seu casament amb Antònia Amborsa, pubilla a Fontanills, parròquia d'Arles. Antoni és fill d'un altre Antoni Rigall, fuster de la Salvetat, al bisbat de Sant Flor d'Auvèrnia (La Salvetat i Peiralés o Sant Mamet i la Salvetat)⁸⁶.

> Arles, Vallespir, CN, Empordà

- ROGET : El 1692, a Prats de Molló, Guillem Roget, de Saurat, bisbat de Pàmias s'uncix amb Teresa Presta, de Prats⁸⁷.

> Vallespir, CN

- ROIG : (Mtf : 1,3 % ; Arles : 2,6 %) Andreu Roig, clavetaire d'Arles i nadiu de la ciutat de Pàmias, es casa amb Eulària de Laviosa, el 1590⁸⁸.

> Vallespir, CN

- ROS : El 1605, a Sant Llorenç de Cerdans, Joan Ros (a) Ravell, bracer habitant de Sant Llorenç i natural de Ravell, al bisbat de Mirapeix (Rivel -poc probable- o Revel, vila veïna però fora dels límits del bisbat ?), es casa amb Damiana Ferran, de Costoja⁸⁹.

- SACRISTÀ : (Serr : 1,4 %) El 1693, a Serrallonga, Antoni Sacristà, peirer de Sant Julià del Boi, bisbat de Tula es casa amb Magdalena Albertí, de Serrallonga ; el 1702 ; el seu germà Miquel, es casa amb Antònia Llena, del mateix Serrallonga⁹⁰.

> Vallespir, CN

- SAQUER (Saqué) : (Arles : 0,9 % ; PM : 1,8 % ; Mtf : 4,6 % ; Montalbà : 9,4 %) El 1570, Guillem Saquer, pagès d'Eixalabre, bisbat de Mirapeix es casa a Prats de Molló amb Bartomeua Rossinyol⁹¹. Guillem té com a sobrenom Xalabre a principis del XVII.

> Vallespir, CN, Empordà

- SERRAT : A Montferrer, el 1618, es casa Jaume Serrat, de Serlabós, regne de França (Sarlabós, al Nebosan ?) amb Antònia Peiró⁹².

El 1640, a la mateixa localitat, Joan Serrat, de Serlaques (és Serlabós ?), al bisbat de Mirapeix (hi ha confusió -és molt rar- amb el bisbat veí de Comenge, ja que molts immigrants de Montferrer en provenen ?) amb Elisabet Valls⁹³.

Altres Serrat consten a Montferrer en el fogatge de 1497.

> Mtf, CN

- SICRA (Sicre) : (SLC : 1,5 % ; Serr : 1,6 %) El 1604, Antoni Sicre, traginer a Sant Llorenç de Cerdans, nadiu d'Alsen (Nalsen ?), al bisbat de Mirapeix, es casa amb Damiana vídua Beneset, de Sant Llorenç⁹⁴.

> Vallespir, CN

⁸⁶ ADPO, 3E20/21, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁸⁷ ADPO, Arxiu municipal de Prats dipositat. Registre parroquial de 1692.

⁸⁸ ADPO, 3E20/21, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁸⁹ ADPO, 3E20/44, Rafel Juanyes, notari a Arles.

⁹⁰ ADPO, els dos casaments amb capítols matrimonials. Joan Molí, notari de Prats, sense quota.

⁹¹ ADPO, Microfilm del Llibre d'actes diversos de la família Planes del mas del Boix, de Prats de Molló, sense data, f° 18.

⁹² Arxiu municipal, Ajuntament de Montferrer. Registre parroquial de 1618.

⁹³ ADPO, Arxiu municipal de Montferrer dipositat. Registre dels matrimonis, 1630-1690.

⁹⁴ ADPO, 3E20/48, Rafel Juanyes, notari a Arles.

- **SIDERACH** (Sedirach, Sidirach, Sidrach) : Joan Sadirach, mestre de cases oriünd de Redenat, bisbat de Tula (veïnat a l'actual municipi d'Auriac, a la Corrèsa) es casa el 1663 amb Elisabet Faig, de Serrallonga⁹⁵.

> Serr, CN

- **SOLER** : (SLC : 1,6 %) El 1598, Joan Soler, pagès de Sant Llorenç de Cerdans, natural de Mauvesin, bisbat de Tarba, es casa amb Gabriela Campdoràs, de Sant Llorenç⁹⁶.

> Vallespir, CN

- **TAVERNER** (Taberner, Tabarné) : El 1677, Francesc Tabarné, natural de Montferrier, bisbat de Pàmias, s'instal·la a Arles i es casa amb Caterina vídua de Josep Turon⁹⁷.

- **TAJÀ** : (Cost : 1,2 %) L'any 1617, es demana informació personal sobre Joan Tajà, pagès de Costoja, originari d'Arné, bisbat de Comenge per que es pugui casar amb Eulària Dagas⁹⁸.

> Vallespir, CN, Empordà

- **TERRAUBA** (Tarrauba) : (Tec : 4,4 %) L'any 1605, Pere Terrauba, natural de Blajan, bisbat de Comenge es casa al Tec amb Joana Daussó, de Tajan de Comenge⁹⁹.

> Vallespir XIX

- **VIDAL** : Uns quants Vidal vallespirencs (Prats i el Tec) provenen del casament d'Antoni Vidal, d'Escolobre, bisbat d'Alet amb Margarida Anna Lafont, de Prats, l'any 1686¹⁰⁰

- **VILANOVA** : (SLC : 0,9 % ; Palaudà : 1,7 % ; Serr : 2 %) El 1584, Joan Vilanova, de Blajan, al bisbat de Comenge, és testimoni duna venda de B. Daunís, de Costoja¹⁰¹. El mateix Joan, quatre anys més tard fa una venda a Girau Capdevila, de Blajan¹⁰². Aquest o un homònim -ja que aleshores està definit com a natural de Bellestar de Comenge, poble veí de Blajan- es casa a Arles el 1604 amb Mondeta Palauquí, de Fa, arquebisbat de Narbona¹⁰³. L'any abans, Bertran Vilanova, a Prats de Molló, dit del regne de França s'havia casat amb Antiga Jotó, de Prats¹⁰⁴.

> Vallespir, CN, Empordà

- **VILALLONGA** : (Corts. : 1,6 % , Serr. : 3,1 % , Montboló : 3,6 %) El 1596, la vídua de Joan Vilallonga, natural de Blajan i pagès a Sant Llorenç de Cerdans, Domez de Rimalló, es casa amb Arnau de Galey, de Molins, al Coserans¹⁰⁵.

Però, altres Vilallonga, senyors útils del mas Vilallonga estan mencionat d'ençà de l'Edat mitjana en la localitat vallespirenca

> Vallespir, CN, Empordà, Ripollès

- **VIOLET** : (Corts : 1,6 %) El 1638, Manaut Violet, de Gadarie o Gadaric (Gondrin d'Armanyac ?), al bisbat d'Auix de Gascunya, es casa a Cortsavi¹⁰⁶.

⁹⁵ ADPO, 3E53/73, Rafel de la Trinxeria, notari a Prats de Molló.

⁹⁶ ADPO, 3E20/93, Pere Hurús, notari a Arles.

⁹⁷ ADPO, 3E20/261, Josep Costa, notari a Arles.

⁹⁸ ADPO, 3E20/90, Pere Hurús, notari a Arles.

⁹⁹ ADPO, 3E20/44, Rafel Juanyes, notari a Arles.

¹⁰⁰ ADPO, Arxiu municipal de Prats de Molló dipositat. Registre parroquial de 1686.

¹⁰¹ ADPO, 3E20/54, Joan Guàrdies, notari a Arles.

¹⁰² ADPO, 3E20/19, Rafel Juanyes, notari a Arles.

¹⁰³ ADPO, 3E20/48, Rafel Juanyes, notari a Arles.

¹⁰⁴ ADPO, 3E20/44, Rafel Juanyes, notari a Arles.

¹⁰⁵ ADPO, 3E20/46, Rafel Juanyes, notari a Arles.